

Teško, če ni to resnica. — Rusija se hvali, da ji je lani 60 milj. gold. ostalo v drž. kasah. Skorej bi jih ji človek zavidal; taka hvala je v drugih državah redka. — Iz Bolgarije se poroča, da ima knez Ferdinand še vedno upanja, da se vzdrži na bolgarskih tleh; škoda, da že drugim ginéva to upanje. — Novo srbsko ministerstvo je djalo veliko uradnikov iz službe in je postavilo druge, se ve, da svoje može na njih mesto. Je-li taka navada dobra, o tem pa dobi človek lahko svoje dvome. — V vrsti turskih ministrov je sedaj prvi kristjan in v rokah ima drž. mošnjo. To je sicer zoper mahomedansko vero, toda če se posreči možu, da spravi kaj več denarja v prazno mošnjo, tedaj mu odpusti more biti tudi prerok Mahomed njegov greh — to, da je kršč. vere. — Grška vlada gleda z neko nevoljo na našega ministra za finance ter ji ni po volji njegov načrt postave, vsled katere bode tujim državam težje vleči iz naših krajev denar. To bode že gotovo, ali nam je bilo treba take postave. — V Baltimore, mestu severne Amerike, je umrla zamorka Flora Bowman, štela je nekaj dni manj 115 let, leta 1809 jo je bil kupil nek oštir za sužinjo; 43 let stara se je oženila, sedaj pa šteje nje rodbina 61 glav. Se ve, da niso več sužnji.

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnija Ptujška.

(Dalje.)

I. Škofija Ptujška.

1. Početek in razvoj krščanstva v Ptuj

Ptuj, precej časa rimska metropola v gornji Panoniji, je v kolonijo povzdignjen dobil mnogo naselnikov iz Italije. Največ jih je prišlo iz Rima, središča krščanstvu. In ravno s temi naselniki vtegnili so v Ptuj dospeti prvi kristjani in z njimi je med paganske prebivalce mestne bila vsejana prva iskra resnice in pravega spoznanja božjega, ki je zaradi hudega preganjanja kristjanov sicer celo na skrivnem tlela, a vsekako srca za Kristusa ogrevala. Tudi v vrstah rimskih legij, ki so bile v Ptujju nameščene, znašlo se je brezdvomno več krščanskih vojščakov, ki so na razvoj krščanstva dobrodejno vplivali. Vrhu tega je mesto tako ugodno ležeče ob veliki državni cesti, ki se je iz Italije v Panonijo vila, bilo v tesni zvezi z najimenitnejšimi mesti rimskega cesarstva, zlasti z Oglejem in Sremom, kjer se je krščanstvo bilo že o času apostolov razširilo in močno vtrdilo. Od tod se je krščanska vera po trgovcih, delavcih, vojakih in uradnikih zanesla kmalu tudi med sosednja ljudstva in tako dospela tudi v starodavni Ptuj, preden so bili prišli tje pravi oznanjevalci krščanstva.

Ako pa vprašamo sedaj, od katere strani da so v Ptuj dospeli prvi misijonarji, ali iz Ogleja, ali iz Srema, je pač zelo težavno, na to določno odgovoriti. Zgodovinarji so namreč v tem oziru različnega mnenja; — eni trdijo, da je zibelka krščanstva za naše kraje stala v Ogleju, drugi pa z utemeljenimi dokazi ono čast prisojujejo staremu Sremu.

Oglej, svoje dni veliko, bogato in imenitno mesto, prvo za Rimom v zahodnih deželah, slavno zaradi trgovine med Italijo in Panonijo, ob obalah Jadranskega morja — časti kot prvega svojega blagovestnika sv. Marka, evangelista, katerega je bil sv. Peter iz Rima tje poslal, da oznanjuje ondi sv. evangelje. Ko pa se je sv. Marko vrnil v Rim, da bi se vsled želje prvaka apostolov podal v Aleksandrijo, pustil je Oglejčanom za svojega naslednika domačina sv. Mohora, ki je od sv. Petra v škofa posvečen, bil prvi škof Oglejski. On in njegov pomočnik sv. Fortunat sta si za slovenske kraje tolike zasluge pridobila, da ju Slovenci lahko s ponosom imenujejo svoja apostola.

Mogoče je, da je po njih luč sv. vere zasijala tudi v Ptuj, a verjetniše je, da so prvi oznanjevalci sv. vere v Ptuj prišli iz Srema.

Srem ob Savi poleg Mitrovice, v starih časih največe mesto v Panoniji, glavno skladišče za vojaško spravo v vojni zoper Dake in druge narode, zbirališče vojnih trum, središče pretorijalnega prefekta za vso Ilirijo in politična metropola ne samo za Panonijo, temveč tudi za ves Norik, je bil poznej tudi v cerkvenih stvareh glavno mesto vse Ilirije, in tako je nadškof Anemij zamogel na cerkvenem zboru v Ogleju l. 381. po vsej pravici vsklikniti: „Glava Ilirije ni nobeno drugo mesto, nego Srem; jaz pak sem škof tega mesta in rečem onemu, kateri ne priznava . . . „anathema“, to je: naj bode izobčen.

Pripoveduje se, da je sv. Peter potujoč skoz Srem postavil tam za predstojnika krščanski občini nekega Epeneta, a ko je bil ta l. 56. v Kartagino premeščen, da je poglavar cerkve Sremčanom sv. Andronika za škofa odločil in posvetil in sv. Pavel jim ga je iz Rima poslal okoli l. 61.

Ker pa je Ptuj, kakor v civilnem, tako cerkvenem oziru spadal v upravno oblastnijo Sremsko, sme se za gotovo trditi, da je svitla zarja Kristusove vere zasijala v Ptuj najbolje iz Srema in da je Sremski nadškof ustanovnik krščanske občine in škofije v Ptujju. Ni nam sicer znano, kedaj da se je to zgodilo, a toliko je gotovo, da je že v drugi polovici drugega veka bila v Ptujju krščanska občina, ki je imela lastnega višega pastirja. Žalibog se nam imena prvih škofov Ptujških niso ohranila, še le v drugi polovici tretjega veka zasledimo v Ptujju

prvega po imenu nam znanega škofa: sv. Viktorina. (Dalje prih.)

Smešnica 14. „Slabi so časi, slabi“, toži čevljar svoji ženi. „Človek res ne zna, kaj je boljše, živeti ali pa umreti?“ „Meni“, odvrne žena zadovoljno, „meni je vse eno, če sem pri tem le zdrava.“

Razne stvari.

(Vesela zmaga.) V Celji so imeli slov. veleposestniki v torek dne 26. marcija vesel den. Pri volitvi v okr. zastop so zmagali lepo in sicer letos prvokrat. Izmed 100 volilcev volilo jih je 90, 48 za slovensko, 42 pa za nemškutarsko stranko. Slava značajnim možem!

(Izvoljeni) so od veleposestva v okr. zastop Celjski gg.: Vit. Berks, J. Hausenbichler, A. Mastnak, J. Pečnak, F. Pospeh, dr. Sreec, J. Stožir, pl. Vasič, M. Vošnjak in K. Vrečar.

(Ptujsko učiteljsko društvo) bode imelo dné 4. aprila t. l. ob 10. uri dopoludne svoje mesečno zborovanje, pri katerem bode g. Ivan Balon, vodja in oskrbovatelj deželnih ameriških trsnic v Halozah, zbranim učiteljem praktično kazal: požlahtnjevanje, sajenje ameriških trt in kakó se imajo ameriške trte zakopati, da se hitro vkoreninijo. Z ozirom na izredno važnost tega praktičnega pouka, nam pač ni treba posebe povdarjati, da se ga naj vsi učitelji udeležijo.

(Kriva pot.) Nekateri nemški učitelji na gimnazijah v Celji in v Mariboru kričé strašno nad č. g. dr. Gregorcem, češ. da jim je v drž. zboru storil krivico, kajti njim ni nič manj, kakor za nemir in sovraštvo do svojih slov. učencev. No, mi sicer ne znamo, kako da je pri njih s tem sovraštvom, to pa vemo, da sta n. pr. dr. Heigel in Kirchlechner v Mariboru ter Ploner v Celji vselej v odborih, ki delajo priprave za volitve, prvi k redu in vselej na strani nemških, liberalnih kričačev.

(Na vinorejski šoli) v Mariboru so čudne razmere. V novem času imajo sicer na njej poduk v kršč. nauku ali g. ravnatelj Kalman misli, da učencem ni treba iti k velikonočni spovedi. Na njegovo naznanilo je namreč dež. odbor v Gradci „komandiral“ ono sredo učence na delo, ne pa. kakor je g. učitelj veronauka odločil, k sv. spovedi. Na isti šoli je še sedaj učitelj nek J. Ketz; čuden mož zapisal je sebe in svojo rodbino v začetku tega leta — protestantski veri.

(Iz Zdol) se nam piše, da je gospa Hočevar iz Krškega poslala kraj. šol. svetu 50 fl. za uboge učence in učenke ali doslej ne zna nihče iz tega sveta, kje da je denar. Razumeje se, da tako gospodarjenje ni pravo.

(Vratna vnetica.) Ljudsko šolo so pri sv. Martinu blizu Vurberka zaprli, ker je skorej polovica otrok zbolela. Otroci se je lotila huda vnetica v vratu.

(Premeščenje.) Iz Rogatca gre g. dr. Leon Filaferro za c. kr. notarja v Kozje. Solzá pa ni bilo, ne žalosti v Rogatci, ne veselja v Kozjem za voljo tega premeščenja.

(Posojilnica) v Mozirji je imela lani fl. 201.004.11 prihodkov. Le-ta posojilnica obstoji že 15. leto in njej se vidi, da jo imajo razumni, varčni možje v rokah. Bog daj srečo še na dalje!

(„Službovnik.“) Marljivi c. kr. major v pokoji, g. J. Komelj pl. Sočebčan, je izdal „službovnik“ za c. kr. vojaštvo. Slov. prestava „dienstreglementa“ je gladka in mi priporočamo slov. možem, ki so vojaki, ta službovnik prav iz srca. Veliko lažje jim bode opravljati svojo službo, ako vedó, kaj in kako jim se je nositi pri raznih vojaških opravkih.

(Prepira konec.) V Celovci sta se sprla nek postrešček z necim pekovskim pomočnikom. Zadnji je v tem prvega precej ranil z glažem, potem pa sta prišla vsak na svoj kraj: pek v ječo, postrešček pa v bolnišnico.

(Na prosto!) Rok Vodušek je bil v zaporu na Vranskem ali ni mu bilo to prav po volji. Zato je prevrtal steno ter je zlezal skozi luknjo iz ječe, ali v tem je padel ter si je zlomil nogo. Sedaj sedi zopet pod ključem, nogo pa ima — v trskah!

(Iz učiteljstva) G. Matija Jeraj, nadučitelj v Braslovčah, stopil je v pokoj. Služboval je v Poličanah, pri sv. Križu tik Slatine, v Galiciji, na Dobrni. Tukaj mu je leta 1879 deželno-šolski svet poslal pohvalno pismo za vspešno delovanje, ob enem pa mu odkazal službo v krasnej dolini ob Savinji. Na Dobrno je kot učitelj prišel g. Armin Serajnik. G. Miha Urban, učitelj na Dobrni, je koncem novembra vzbolel ter se je preselil k svojej materi vdovi v Vuhredu, kjer je dne 22. marcija umrl še le 22 let star. Bil je tih in blag značaj in se je tudi za smrt lepo krščanski pripravil. Svetila mu večna luč!

(Nečloveštvo.) V Razgorji blizo Lemberga je Martin Kerner prenočeval v štali. Dva lopova sta ga izvabila iz postelje ter ga z noži grdo razmesarila.

(Poštenost) prisvojuje „D. Wacht“ sebi in svoji stranki, vsi drugi pa smo ji Bog zna, kaj, samo pošteneji smo. No, kdor trka na svoje poštenje, kedar mu nihče ne očita nepoštenja, tak nima dobre vesti. Kdor bere pa spake, ki jih bere „D. W.“ rada iz „Slov. Gospodarja“, posebno pa še v zadnjem listu, in jih človek išče zastoj v našem listu, tak dobi pač čudne misli o pošteni mož, na katere se ona opira. Ne, pošteno ni orožje, ki ga vihti, toda kaj se če ponočnjači!